SERIA II.—ANUL IV, No. 779. **Editia a treia** JOUI, 4 IUNIE 1898

NUMĂRUL 10 BANI

ABONAMENTELE

Incep la 1 şi 15 ale fie-cărui luni

Un an în ţară 30 lei; în streinătate 50 lei
Şase luni . . . 15 » » » 25 »
Trei luni . . . 8 » » » 13 »
Un număr în streinătate 30 bani

MANUSCRISELE NU SE ÎNAPOIAZĂ

REDACŢIA

No. 3. — STRADA CLEMENŢEI — No. 3

EPOCA

TELEFON

NUMĂRUL 10 BANI

ANUNCIURILE

Anunciuri la pag. IV . . . . . 0.30 b. linia
» » » III . . . . . 2.— lei »
» » » II . . . . . 3.— » »

Inserţiile şi reclamele 3 lei rîndul

UN NUMĂR VECHIU 30 BANI

ADMINISTRAŢIA

No. 3. — STRADA CLEMENŢEI — No. 3

Programul tămbălăului

DUELUL

Aducem la cunoştinţa guvernului că în aceste din urmă două zile, aŭ avut loc două dueluri.

Prim-l duel dintre locotenenţii de artilerie Ştefănescu şi Magheru a fost urmat de răniri grave.

Cel d'al doilea duel a avut loc la Buzăŭ între dd. Dimitriadi şi Giani, magistrat în funcţiune.

Cerem darea în judecată a tuturor celor ce s'aŭ făcut vinovaţi de o călcare de lege, şi nădăjduim mai ales că magistratul vinovat va primi o pedépsă exemplară.

Acum şase luni un senator guvernamental, d. dr. Bucşănescu, vinovat tot de delict de duel, a scăpat de urmărire mituind cu suma de 3000 de lei pe un ministru.

Ţinem să vestim pe guvern că ori-cari ar fi, în cazurile de faţă, interesele fie politice, fie de altă natură ale membrilor săi, nu vom tolera ca legea să se aplice la unii şi să nu se aplice la alţii.

PROBA VALABILA

II

Documentul pe care l'a produs d. Take Ionescu în parlament şi în care se vorbea despre nişte informaţii pe cari d. Sturdza le-a dat guvernului de la Pesta, în chestia subvenţiei şcoalelor din Braşov, trebuia să rămînă în picioare pînă ce primul ministru nu i-ar fi dovedit falşitatea.

Aşa era şi este logic. Şi să nu ni se spună că ceream o probă negativă. Era destul ca cele două cancelarii — aceea care noi pretindeam că a trimes actul şi aceea care, după susţinerile noastre, a primit acel act—să declare fie care la rîndul ei că acel act nici nu a fost trimes, şi *nici nu a fost primit*, pentru ca proba falşului să fie făcută.

Era destul ca cabinetul de la Pesta să afirme că actul nu a fost conceput, *iar mitropolia greco-orientală că nu a primit asemenea act*, pentru ca dovada să fie făcută în favoarea lui Sturdza.

Şi, din contra. Era destul ca una din aceste autorităţi, somate a se explica, să nu nege actul saŭ să refuze de a se pronunţa dacă e falş saŭ nu, *pentru ca autenticitatea actului să fie perfect dovedită*, după cum, o mai repetăm, ar fi fost destul ca cancelaria cea mai atînsă în această chestie, adică mitropolia din Sibiŭ, de unde se ştia că actul a putut fi luat prin indiscreţie, să declare *că asemenea act nu a putut fi luat din biurourile ei, fiind-că nu i-a fost comunicat, că nu există*, pentru ca lucrul să se lămurească. Iată, d-lor colectivişti, cum se punea chestia pentru culpabilitatea saŭ neculpabilitatea fie a lui Sturdza, fie a d-lui Take Ionescu. In cazul cînd ambele autorităţi ar fi fost de acord asupra afirmării că actul e falş, d. Take Ionescu se făcea culpabil de o imprudenţă şi uşurătate, în cazul contrar, actul fiind valabil, Sturdza era dovedit de trădător şi spion.

Să vedem acum cine s'a dovedit a fi vinovatul.

Primul ministru cu colectiviştii săi aŭ adus două feluri de probe pentru a susţine că actul e falş.

1). Argumente de text, personale lui Sturdza.

2). Denegări din partea guvernului ungar cum că el ar fi notificat asemenea act, cui-va.

Avem puţine cuvinte de zis asupra celui întîiŭ fel de probe: în adevăr, Sturdza, în Senat, răspunzînd interpelării d-lui Brabeţianu, a declarat că el crede actul invocat de d. Take Ionescu de falş, pentru motivul că în el se văd în istoricul subvenţiei bisericei Sf. Nicolae din Braşov, citaţii din uvragiul lui Bariţiŭ şi din discursurile d-lui Maiorescu, indicîndu-se pînă şi pagina acelor cărţi!

Sturdza a adăogat, că acest fel, nefiind uzitat în redactarea actelor diplomatice, *urmează că documentul este falş!*

Această combatere de sigur că lasă în picioare întregul document. Şi dacă Sturdza ar îndrăzni la Academie să nege autenticitatea vre-unuĭ document vechiŭ, pe motive de acest calibru, de sigur că s'ar face de rîs înaintea aceleĭ companiĭ în care se află oameniĭ ca Hăjdeŭ, Maiorescu, etc.

Venim deci la ceva mai serios, la desminţirile date de guvernul maghiar.

Lăsînd forma şi termeniĭ ambiguĭ în care desminţirile aŭ fost date, lăsînd organele în cari ele aŭ fost produse, organe ce nu eraŭ de loc cele legale şi cele prin cari, în genere, cabinetul maghiar publică comunicatele sale, este netăgăduit lucru că Ungurii şi-aŭ îndeplinit obligaţia către Sturdza şi aŭ desminţit, pe cît aŭ putut, existenţa documentului din care acela ieşea trădător, spion şi delator.

Aşa, la 30 Aprilie, *Voinţa Naţională* primeşte, *prin organul oficios al lui Sturdza*, **Agenţia Romînă,** o depeşă din Budapesta în care se desminte *ştirea după care guvernul Unguresc ar fi primit pe cale diplomatică date asupra subvenţiilor şcoalelor din Ungaria.* Şi aceasta *din sorginte competentă.*

Această desmințire nu are nici o valoare. Transmisă de *Agenţia Romînă* şi pornită, se pretinde, din *sorginte competentă*, fără să se spună care este acea sorginte şi fără să fim siguri dacă măcar s'a primit acea depeşă; dat fiind caracterul slugarnic al *Agenţiei Romîne*, evident că aceasta şi cu nimica este tot una.

Să trecem la ceva mai serios, dacă se poate.

La 1 Maiŭ, *Corespondenţa Politică* din Viena, primeşte o scrisoare de la Buda-Pesta:

In acea scrisoare se zice, că «nu e a-«devărat că Sturdza ar fi comunicat, «date, deslușirĭ şi acte privitoare la «şcoalele din Braşov. *căci aceste date,* «*deslușirĭ şi acte fiind în mîinile unor* «*organe ce depind de guvernul Ungar,* «*aŭ ajuns la cunoştinţa ministrului pre-*«*şedinte şi a ministrului de instrucţie,* «pe cale regulată!»

«*Scrisoarea sfîrşea prin a spune că* «*aşa fiind, nu era nevoe ca d. Sturdza* «*să dea un document pentru astfel de* «*fapte, care eraŭ la cunoştinţa gene-*«*rală parte prin a te publicate, parte* «*prin declaraţii publice.*»

Cu alte cuvinte, guvernul maghiar—admiţînd că scrisoarea are caracterul oficios—pentru a apăra pe Sturdza, a firmă două lucruri:

1) *Că datele, actele şi deslușirile* şi le-a căpătat pe calea regulată de la Eforia şcoalelor din Braşov şi de la mitropolia greco-orientală. 2) Că actele, datele şi deslușirile aŭ fost parte publicate, parte arătate prin declaraţii publice.

Neadevăr pe toată linia.

In adevăr, *Telegraful romîn*, organul mitropolitului Roman, s'a grăbit a desmînţi prima aserţiune. El declară că nici odată autoritatea şcolară şi cea bisericească *nu aŭ dat vre-o lămurire guvernului maghiar asupra subvenţiei şcoalelor din Braşov.* Deci această parte a comunicatului cade.

Ultima parte a scrisoareĭ oficioase este dovedită de eronată. In adevăr, *afară de discursul lui Sturdza de la Orfeŭ*, nu există nici un act public, precum şi nici o declaraţie publică, care să dea deslușirĭ *asupra datelor şi actelor subvenţiei şcoalelor din Braşov.* Nici o dată vre-un ministru saŭ vre-un deputat, saŭ orator, nu a intrat în detalii; nu a produs acte relative la numita subvenţie. Un singur lucru s'a spus în publicitate, *că se da o subvenţie.* Or, Sturdza nu era acuzat *că ar fi destăinuit existenţa unei subvenţii, ci că ar fi dat date, acte şi deslușiri asupra acelei subvenţii, ceea-ce e cu totul altceva.*

Va să zică, pînă aicĭ comunicatele guvernului Ungar nu aŭ nici o valoare, ele nu infirmă întru nimic veracitatea *documentului.*

Mai mult, aceste două încercări de a apăra pe Sturdza nu isbutesc, Sturdza rămînînd sub acuzaţia că este un spion şi un trădător.

Să vedem mai departe dacă falşitatea actului se dovedeşte şi dacă Sturdza scapă de învinuirea de spion unguresc.

PROGRAMUL TAMBALAULUI

Intrunirea şi sfinţirea apeĭ. — Serbare populară şi iluminaţie.— Peleriniagii şi Banchet.

Intrunirea şi sfinţirea apeĭ

Comisiunea pentru organizarea tămbălăului colectivist şi a terminat ieri lucrările, alcătuind un program grozav, pe care l'a recomandat guvernului şi primărieĭ spre execuţie.

Deşi continuă să persiste zvonul că guvernul, de frica huiduielilor, va renunţa la tămbălău, totuşi rezumăm aci programul întocmit de agenţii poliţieneşti:

In ziua de 11 Iunie, toţi măturătoriĭ, lampagiiĭ, agenţiĭ şi acsizariĭ primărieĭ, împreună cu agenţii poliţieneşti, deghizaţi, şi cu bătăuşiĭ colectivişti se vor aduna la ora 1 p. m. în grădina Sf. Gheorghe, de unde în cap cu d-nii Palladi, Berechet, C. Dimitrescu-Iaşi, Ghiţă Manolescu Lungu, Gogu Cantacuzino, Ionel Antonescu, C. F. Robescu, Senat Rădulescu, C. Nacu, Cantuniari, Take Giani, Niţă Sterie, Melisianu, etc., vor pleca la Filaret.

La Filaret, lîngă fîntîna Cantacuzino, se va improvisa un pavilion unde P. Sfîntul Partenie va oficia un Te Deum *şi-apoĭ va sfinţi apa.*

După sfinţirea apeĭ, patru oratoriĭ se vor succeda la tribună ca să vorbească «poporului».

Aicĭ deschidem o paranteză:

Deşi programul este deja definitiv redactat, totuşi asupra oratorilor nu s'a căzut în acord, căci toţi bătăuşiĭ ar vrea să vorbească. In urma neînţelegerilor ce s'aŭ produs asupra acestuĭ punct, d. C. Dimitrescu-Iaşi, singurul orator în colectivitate, a declarat că nu va vorbi cu nici un preţ.

Serbare populară şi iluminaţie

Programul prevede şi închiderea prăvăliilor de la ora 1 p. m. Deci poliţia va încerca să teroriseze pe comercianţi ca să-şi închidă prăvăliile şi să lase pe «funcţionariĭ comerciali» să meargă la Filaret, unde după întrunire se va da o serbare populară în sunetul a două muzici militare şi a treĭ bande de lăutari.

Seara iluminoţie.

Se va impune tutulor proprietarilor de case şi comercianţilor din calea Victorieĭ să'şi pavoazeze casele şi prăvăliile.

La Şosea, la Episcopie şi la Cişmegiŭ va cînta cîte o muzică militară.

Calea Victorieĭ va fi decorată cu lampioane veneţiane.

Pelerinagiĭ şi banchet

A doua zi, 12 Iunie, bandele colectiviste se vor duce cu 11 coroane ca să le depună pe mormintele lui C. A. Rosetti, Dim. Brătianu, Gr. Serurie, Magheru, etc.

In comisiune s'a propus ca să se depună cîte o coroană şi la statuia lui Heliade, precum şi pe mormîntul generalului Tell. Această propunere însă s'a respins, pe motivul că Heliade şi generalul Tell aŭ fost conservatoriĭ.

In aceeaşi zi, o delegaţie colectivistă va pleca cu o coroană la Fiorica, să o depună pe mormîntul lui Ioan Brătianu.

Seara se va da un banchet în onoarea părtaşilor în viaţă ai mişcăriĭ din 1848.

Localul unde se va da banchetul nu s'a fixat încă.

***

Programul mai prevede ca guvernul să ia dispoziţii ca în ziua de 11 Iunie să se oficieze cîte un Te Deum *în toate comunele urbane şi rurale.*

Cu toate acestea, sgomotul că guvernul va renunţa în cele din urmă—fiind sigur de fiasco, la acest tămbălău, persistă.

Contra-manifestaţia ce organiseaza d. Fleva, încurcă mai ales pe colectivişti.

DEZMINTIRĬ COLECTIVISTE

Ne-am făcut ecoul zvonurilor, ce circulaŭ prin cercurile politice liberale, că actualul primar al Capitaleĭ va fi mazilit în curînd prin dizolvarea consiliului comunal şi că se va institui o comisiune interimară sub preşedinţia d-lui G. Palladi.

Lucrul a fost interpretat de toată lumea ca o manoperă colectivistă. Îi e frică guvernului să se prezinte la alegerĭ cu ticăloasa administraţiune actuală şi ar vrea să scape prin tangentă.

După oare-care tăcere, *Voinţa Naţională* a publicat o notă, care are aerul să desmintă zvonul de mai sus.

In principiŭ, desminţirile şi asigurările colectiviste nu mai aŭ nici o valoare. De cîte orĭ n'a dat *Voinţa* asigurărĭ formale despre un lucru, şi nu mai departe de cît a doua zi, a eşit cu totul din potrivă! Sunt exemple clasice în privinţa aceasta.

In cazul de care ne ocupăm, pe lîngă consideraţiunea de mai sus, e încă faptul că desmințirea *Voinţeĭ Naţionale* e foarte meşteşugită.

Oficioasa nu spune, în adevăr, că consiliul comunal *nu va fi dizolvat*, ci numai că partidul şi guvernul *nu s'aŭ ocupat* de această chestiune; puţin-puţin, şi ar fi spus că «nu s'aŭ ocupat *încă*». Oficioasa mai adaogă că d. Palladi e ministru de justiţie—el, bravo! —şi că nu e nici o criză ministerială.

Dezmințirea aceasta o fi având rostul eĭ; pentru noĭ însă nu face parale. Mofturĭ ca acesta că «partidul şi guvernul» nu s'aŭ ocupat cu chestia mazilirilor primarului, pot înşela numaĭ pe naivĭ.

In consiliul de miniştri nu s'o fi discutat chestia; cît despre partid, paşte murgule iarbă verde. Dar aceasta nu împiedică de loc ca mazilirea să se fi discutat unde s'o fi discutat, şi să se fi şi hotărît.

O ŞCOALA BUNA

Pe lîngă Clubul conservator din Capitală s'a creat un biuroŭ de avocatură care va apăra toate procesele intentate, în mod arbitrar, cetăţenilor, şi care va porni acţiune penală saŭ cerere de daune pentru orĭ-ce act arbitrar al agenţilor comunali orĭ poliţieneşti.

Nu ne îndoim că cetăţenii vor trage numeroase foloase din creaţiunea datorită iniţiativeĭ amicilor noştri.

Dar ei vor face, de sigur, cu acest prilej, şi o deosebire între felul nostru de a lucra şi acela al liberalilor.

Cînd partidul conservator era la putere, colectiviştiĭ, pretinzînd că aŭ a se jelui de vre-o ilegalitate—şi avem destui liberali în rîndurile noastre cari ne-aŭ spus cum se puneaŭ la cale acele «infamii ale guvernului»—se porneaŭ zeci de trăsuri de la clubul liberal şi se organiza un tămbălău într'o mahala îndepărtată. Colectiviştiĭ aveaŭ pretenţia de a rezista cu forţa actelor administraţiuneĭ.

Noi ne lăudăm că vom şti, fără scandal, să apărăm pe cetăţenii nedreptăţiţi şi să ţinem în respect pe agenţii poliţieneşti.

Făcînd aceasta, inaugurăm şi o şcoală bună. Deprindem pe cetăţeni să'şi cunoască drepturile şi să ştie, pe temeiul legiĭ, să respingă excesele de putere.

DIN STREINATATE

Evacuarea Tesalieĭ

Evacuarea Tesalieĭ, săvîrşită în mod definitiv în ziua de 25 Maiŭ, este ultimul episod din dureroşul războiŭ care neliniştise, anul trecut, Europa toată.

Faptul acesta merită mai mult de cît o înregistrare, pentru că nu era tocmai uşor de obţinut.

Turciĭ biruiseră; Edhem Paşa intrase în Capitala Tesalieĭ ca învingător. Era dar de temut ca, cu toată promisiunea dată de Sultan Europeĭ unite, că armatele sale vor părăsi provincia îndată ce i se va plăti indemnitatea de războiŭ, era de temut ca orgoliul turc, îmbătat de biruinţă, să nu vrea să asculte cererile Europei,—din frica de a nu indispune lumea musulmană şi din dorul de răzbunare contra grecilor cari, multă vreme, îşi bătuseră joc de puterea Semi-luneĭ.

Şi ar fi trebuit atunci ca, din noŭ, Europa să fie unită pentru a aminti sultanului, poate pe altă cale de cît aceea a vorbelor, promisiunile sale şi cine ştie dacă, date fiind noile animozităţi dintre marile puteri, această unire s'ar fi putut face. In orĭ-ce caz, Europa ar fi avut iarăşi de lucru într'o regiune unde crezuse că şi-a isprăvit treaba.

De aceea evacuarea Tesalieĭ merită mai mult de cît o înregistrare. Şi trebue să se ţină în seamă corectitudinea şi bunul simţ al celor din Constantinopol, bun simţ care a cruţat puterilor europene noui bătăi de cap.

Pe de altă parte, trebue să fie mulţumitoare Europa şi diverşilor comandanţi cari aŭ guvernat provincia că, prin purtarea lor inteligentă şi civilizată, n'aŭ indispus spiritele din Tessalia, uşor de aţîţat în urma unui războiŭ sîngeros. Pare că Turcia vrea cît mai mult să bine-meriteze de la Europa—şi dacă şi asupra altor puncte din imperiul otoman s'ar vedea aceeaşi ordine şi bună-voinţă, mai-mai că ar dispărea cu totul chestiunea turcă.

Operă de reculegere

Grecia e din noŭ stăpînă pe tot teritoriul eĭ. Ea nu s'a ales dar—în afară de morţiĭ necesarĭ orĭ-cărei lupte—de cît cu pierderĭ băneştĭ, şi are de mulţumit tot Europeĭ că, şi în privinţa asta, a ajutat-o împrumutîndu-i ca să-şi plătească indemnizarea.

Acum să se arate demnă de solicitudinea Europeĭ, liniştindu şi spiritele în interior şi regulîndu-şi situaţia financiară, ca să satisfacă cinstit plăţilor. Desameţească-se din visurile panelenismului, şi caute să aibă cu Turcia alte întîlniri de cît cele de pe cîmpul mortal al luptei.

Cît despre soarta Elenilor din Creta, ei pot aştepta cu încredere hotărîrile Europei. Dacă aceasta, care e interesată la liniştea din Orient, a reuşit să scoată pe Turci din Tesalia dobîndită prin arme, va reuşi, nu mîne poimîne, să aducă regulă şi în Creta, cînd asta e singura grijă ce-i a mai lăsat conflictul din anul trecut.

Sosească şi pentru Orientul european ceasul unei ere de liniştе! **Foreign.**

TRIBUNA LITERARA

A se răţoi,
A se fasoli,
A prins mămăliga coajă

Ce te răţoeşti? Nu te mai fasoli! A prins mămăliga coajă.

Iată cîte va rominisme scoase la iveală de amicul meŭ din Iaşi, Gh. Ghibănescu.

Amicul meŭ le-a scos la iveală, pentru că nu l'a răbdat inima să le ţină ascunse.

Le-a scos la iveală, dar le-a arătat prea puţin şi astă-zi, în secolul acesta de lumină, nu merge numai aşa: nu merge să dai numai de cît drumul cortineĭ: mai stai.

Cum se răţoeşte răţoiul?

Zice că se *suceşte mult şi bine pe lîngă jupăneasa raţă...*

Chestia sucitului mult şi bine o lăsăm pe socoteala specialiştilor în ale raţeĭ (să nu se creadă că facem aluzie la d. Burlă).

Venim la *a se răţoi.*

Amicul Ghibănescu a spus deja că precum calităţile lucrurilor aŭ servit rominului a şi creia unele verbe, tot aşa şi animalele cunoscute ţăranului aŭ slujit la formarea unor verbe foarte plastice.

Cum a format însă poporul aceste vorbe plastice?

Plostic însemnează — oare-cum: cu forme văzute, bătătoare la ochi. Deci ca un verb să fie plastic, trebue să cuprindă în el nişte calităţi saŭ însuşirĭ bătătoare la ochi, însuşirĭ cunoscute şi prea cunoscute. Se ia o însuşire *caracteristică* a uneĭ fiinţe orĭ a unui lucru şi din acea însuşire se face un verb. Procedarea, însă, care se urmează la formarea acestor verbe, este aceeaşi care se întrebuinţează la formarea metaforilor.

Admiţîndu-se că porcul este obraznic saŭ gros la obraz, luîndu-se această însuşire ca o notă suficientă de a caracteriza pe porc, în loc să se zică *obrăznăcie ca a porcului*, se zice *porcie*, şi în loc de a zice *se obrăzniceşte*, se zice că *se porceşte.*

Care este însuşirea *caracteristică* răţoiului? orĭ cel puţin, care e însuşirea caracteristică pe care poporul i-o atribue răţoiului?

Amicul Ghibănescu zice că răţoiul se sucește pe lîngă jupăneasa raţă; iară poporul zice că *răţoiul se răţoeşte la un ait răţoiŭ.* Poporul crede că răţoiul îşi răzbună asupra rivalului săŭ aplicîndu-i un fel de lege a talionului: îi face lui, ceea ce l'a prins făcînd: dacă l'a prins că a zmuls o pană de la o raţă, îi smulge şi lui una.

Înţelesul cuvîntului *a se răţoi* este însă aproape acelaşi cu *a se cocoşi.*

A se cocoşi s'ar putea traduce prin: *a se răcădui, a se răsti* la cine-va, a se repezi asupra cui-va, cum se repede un cocoşel obraznic cu capul sus şi peptos asupra altui cocoşel. Să nu se confunde *a se cocoşi*—de la cocoş—cu *a se cocoşa*—de la cocoaşă (gheb). Să se mai ştie apoi că *a se cocoşi* se aude foarte rar, cam tot aşa de rar ca: *a se berbeci* care însemnează *a se bate ca berbecii în capete.*

Astea sunt despre răţoit.

***

A se fasoli, e în adevăr, de la fasole, adică poporul l'a făcut de la *fasole*, dar ce-o fi găsit anume la fasole?

Nemţiĭ, ca oameni învăţaţi, studiind fasolea din punctul de vedere fisic, îi consacră un paragraf la calorie şi altul la acustică.

Francezii, ca artişti, o raportă la muzică.

Romînul o raportează la sfîntul post, mai ales la postul mare împreună cu zeamă de varză acră.

Dar ce poate să rezulte din fasole cu zeamă de varză acră?!

Verbul a se fasoli e un verb noŭ, saŭ, dacă voiţi, e numai atît de vechiŭ cît de vechi sînt cele mai vechi neologisme venite din franţuzeşte.

A se fasoli vine de la francezul: façonner, adică de la: *faire des façon.*

Cînd a auzit rominul pe boerii zicînd: *ia nu mai face fasoane*, el a tradus în limba lui: *nu mai face fasole!*

Şi la dînsul a face fasole însemna a face aşa ca şi cum ar face un boer flămînd saŭ o cucoană flămîndă, care se rușinează să mănînce fasole.

In sfîrşit, de la acest fel de fasole franţuzească s'a făcut verbul *a se fa-*

www.dacoromanica.ro

so'i, fiind ajutat poate şi de verbul francez *façonner*, care deşi nu se potriveşte în acest caz, totuşi e posibil că va fi fost tot aşa de bine întrebuinţat, cum se întrebuinţează şi astă-zi pe la noi, de pilda: *manquer*, în loc de *être absent*.

Dar influenţa franceză ne-a mai dăruit şi cu alte lucruri, nu numai cu felul acesta de fasole mofturoasă. Zic mofturoasă pentru că a se fasoli se poate adese-ori traduce foarte bine prin *a face mofturi*.

De la francezi ne-a venit, de plidă—*madama*—cuvîntul madamă.

Cea dintîi *madamă*, saŭ cele dintîi *madame* cari aŭ venit la noi, aŭ fost probabil franceze şi eraŭ un fel de *dame de compagnie* ale cucoanei, *guvernante*, saŭ *menagere* în casele boereşti.

Cu timpul, neapărat că aceste madame s'aŭ înmulţit şi aŭ ajuns obligătoare pentru toate casele boereşti.

Ajungînd obligătoare, negreşit că aŭ ajuns şi supărătoare, şi supărătoare mai ales pentru pungă.

Din supărarea pungei rezultă ideia de economie.

Ideia de economie duce la înlocuirea madamei streine printr'o madamă indigenă.

— Sfîrşitul mîine —

Th. D. Sperantia.

Litere-Arte-Ştinţe

Chestiunea suprimărei pilelor de la abonaţii la telefon, chestiune studiată fără rezultat pînă acum atît la noi cît şi în străinătate a fost rezolvată de d. George M. Radacovici, unul din tinerii noştri ingineri de telegrafe, care şi-a complectat studiile la Paris.

Prin inventiunea d-lui inginer Radacovici direcţiunea, telegrafelor noastre va realiza o economie de peste 40.000 lei pe an, suprimîndu-se pilele de apel de la abonaţii la telefon. Şi această economie va merge crescînd cu numărul abonaţilor care sporeşte la noi destul de repede.

Toate experienţele făcute pînă acum aŭ demonstrat eficacitatea sistemului, fiind încoronate de cel mai strălucit succes.

În ultimele zile instalaţia posturilor telefonice din Ploeşti fiind modificată după noul sistem a dat rezultate absolut satisfăcătoare.

Felicităm pe meritosul inginer d. Radacovici pentru inventiunea sa, precum şi pe colegul saŭ d. Marinescu, care a dat tot concursul saŭ pentru deplina reuşită a noului sistem.

INFORMAŢII

Ziarele ruseşti anunţă că ziua sosirei perechei regale romîne la Peterhoff este fixată pe 2 Iulie.

Suveranii romîni vor fi întîmpinaţi la graniţa rusească de o misiune specială a Curţii Imperiale.

În curînd, se vor începe, în mod amănunţit, studiile pentru construirea liniei Tulcea-Babadag Constanţa.

O cercetare preliminară pentru indicarea traseului a şi fost făcută deja pînă la Tulcea.

Dealurile de lîngă Babadag prezintă mari dificultăţi, de oare ce vor necesita un mare tunel. Înconjurul lor ar prelungi linia cu cel puţin 40 chilometri.

Dupa apreciările tecnice, construcţia liniei va costa 20.000 000 lei.

Dintre victimele măcelului din Dol aŭ mai murit şase ţărani romîni.

Două femei şi două copii se află într'o stare desperată, fără să fie speranţă de scăparea lor.

Privitor la depunerea deputatului Dobrescu Argeş, unele ziare din Capitală aŭ spus că arestatul ar fi fost măsurat cu forţa la serviciul antropometric.

Aflăm că această ştire nu este exactă. D. Dobrescu n'a fost, şi probabil nici nu va fi, măsurat.

Aflăm că M. Sa Regina nu va mai merge la Petersburg, de oare-ce Ţarina e bolnavă de variolă.

Ni se scrie din Cîmpina că primarul de acolo, un anume Niţă Anghelescu, a întreprins o adevărată operă de devastare a curţilor cetăţenilor.

De două săptămîni de zile acest primar dărîmă ulucile, lăsînd curţile deschise. Cetăţenii protestează în zadar în contra acestei operaţiuni de neînţeles a primarului colectivist.

***

Tot din Cîmpina ni se comunică cum că zilele trecute a fost acolo o anchetă în contra preotului Const. Provniceanu, consilier comunal, acuzat că în calitatea sa de epitrop al bisericei Sf. Voivozi, a făcut oarecari «economii».

Nu se ştie rezultatul anchetei, însă gurile rele spun că prea cinstitul consilier comunal colectivist, a avut prudenţa să sustragă din dosarul afacerei actele compromiţătoare.

D. N. Fleva a plecat la Iaşi, de unde se va întoarce Duminecă.

E vorba ca liberalii oposanţi să convoace la Iaşi o întrunire publică în cursul acestei luni.

Un mic accident s'a întîmplat Duminecă trecută, în portul Galaţi.

Din cauza strîmtorii locului de acostare, funiile de la prora vaporului de războiŭ rus *Pserzuape* s'aŭ agăţat de pupa vaporului de războiŭ englez *Cockatrix* şi una din ele s'a rupt.

O ciocnire a fost evitată, graţie abilităţei marinarilor englezi.

Cu ocazia inaugurărei vaporului *Carol I*, construit la Glascow şi destinat liniei maritime romîne a Archipelagului, se va face şi botezul oficial al pachebotului *Principesa Maria*, amînat anul trecut, din cauza boalei A. S. R. Principelui Ferdinand.

Serbarea va avea loc la 15 Iunie, în Constanţa, în prezenţa M. S. Regelui şi a perechei princiare.

Achitarea d-rului Bejan

Ieri a continuat înaintea tribunalului Iaşi, procesul d-rului V. Bejan, profesor universitar şi director al institutului Gregorian, acuzat de luare de mită.

O telegramă din localitate ne anunţă, că nevinovăţia distinsului profesor a reeşit complectă, din desbaterile urmate.

S'a dovedit că d. dr. Bejan a fost victima unei cabale nedemne, înjghebată de răŭvoitorii săi, cari alimentaŭ instrucţia cu intrigile şi calomniile lor.

Unul din apărători a arătat, din dosar, un act, în care sta scris, că Bejan a fost dat în judecată, *din ordin*.

Ancheta se făcea *acasă la unul din epitropi* şi acest epitrop a mers pînă a stabili o sucursală de anchetă, la Galaţi, în casa propriului săŭ frate.

Depunerile martorilor, invocaţi de acuzare, aŭ fost atît de favorabile d-lui dr. Bejan, că acei cari înjghebaseră cabala aŭ eşit zdrobiţi, din audienţele de la tribunal.

Tribunalul, compus din d-nii Vidraşcu, prim-preşedinte, Ganea şi Liteanu, membri, *a achitat în unanimitate pe d. dr. V. Bejan.*

Sentinţa a fost primită, în aplauze, de asistenţă.

În oraş, ea a produs o excelentă impresie.

Prin îngrijirile preşedintelui tribunalului din Constanţa, o colectă se făcuse pentru cumpărarea bibliotecei acestei instanţe.

Cărţile comandate, în valoare de vre-o 5000 lei, sosiseră deja şi se aflaŭ în depozitul serviciului maritim romîn în Constanţa pînă la scoaterea lor.

Incendiul, care a distrus aceste magazii, a distrus şi biblioteca tribunalului.

O delegaţiune de cetăţeni mahometani din Constanţa a fost primită, ieri, în audienţă de d Sihleanu, secretarul general al ministerului de instrucţiune.

Delegaţiunea a cerut un ajutor băneşc de 40 000 lei pentru înfiinţarea unei şcoli musulmane în Constanţa.

Fondul de care dispune pînă acuma comunitatea mahometană, este numai de 20 mii lei.

D. deputat Procopiŭ se lăuda rari la Capşa că ministrul de interne a primit eri numeroase telegrame de felicitare, semnate de vr'o 6000 (?) de cetăţeni alegători, pentru numirea d-lui deputat Bildiropol, în postul de prefect al judeţului Teleorman.

D. deputat Chiriţescu, auzind aceasta, spunea că va aduce de trei ori şease mii de alegători (?) ca să protesteze în contra numirei d-lui Bildiropol.

Subscripţiele la brutăria cooperativă merg strălucit de bine.

Atragem atenţiunea cititorilor noştri că subscripţiile vor fi închise Duminică.

Din Basarabia

Am vorbit la timp despre autorizarea dată de Ţarul Rusiei, pentru introducerea de cărţi romîne de şcoală în Basarabia.

Aceasta nu înseamnă că cenzura a fost desfiinţată. Ea funcţionează ca şi mai înainte şi pentru Basarabia, se face la Odesa. Toate cărţile şi ziarele, cari se introduc în provincia romînă, sunt supuse cercetărei sale. Stampila cenzurei, care se aplică pe imprimate, poartă literile ruseşti *D. Ţ.* e permis de cenzură.

***

In ce priveşte situaţiunea fraţilor noştri, din imperiul rusesc, extragem—dintr'o scrisoare ce ni se comunică—următorul pasagiŭ:

«Să aveţi în vedere că, pînă acuma, în Basarabia, de la anul 1812, nimenea dintre Romînii locali nu s'a îndeletnicit cu învăţătura literaturei romîne şi mai ales, în districtul Soroca, cu toţii s'aŭ dat la învăţătură rusească, aşa că nimenea nu ştie nici o literă românească.

Afară de unele biserici, unde încă se află cărţi romîneşti şi cîte-un dascăl saŭ preot, cari pot zice pe romîneşte, da de acolo tot rusesc, aşa că poporul se află, ca într'un haos.

«Eŭ unul am început a mă ocupa cu limba noastră şi mă bucur că mulţi mă urmează cu plăcere, a se da la cunoştinţa literaturei. Trag nădejde că, pe încetul, Romînii noştri se vor trezi din somnul lor...

«Neajunsul îl simţim în cărţi, cari ne lipsesc...»

Am reprodus pasagiul textual. Din el se poate vedea că sentimentul naţionalist este încă viŭ în Basarabia, cu toată lipsa de relaţii culturale, între această provincie şi ţara noastră.

Comitetul Central al Ligei lucrează din răsputeri pentru sărbătorile *mari pe cari le va da* Sîmbătă şi Duminică 6 şi 7, *Iunie* în grădina Cişmigiŭ.

Un mare numĕr de admirabile obiecte de tombolă *sunt deja adunate la Ligă. Cele mai multe persoane cărora li s'aŭ încredinţat liste de obiecte s'aŭ grăbit a răspunde la apelul Ligei. Tot mai adînc pătrunde astfel în societate convingerea, că toţi oamenii de inimă trebue să dea întreg concursul lor Ligii, de care romînii asupriţi aŭ azi mai multă trebuinţă ca ori şi cînd.*

Mîine vom da programul amĕnunţit al sărbărilor de la Cişmegiŭ, serbări cari promit un splendid succes.

Ministrul de interne a aprobat cumpărarea izvoarelor de la Caragea, pentru aducerea apei în Constanţa, cum şi proectul pentru captarea şi distribuirea apei în acest oraş.

Licitaţia se va ţinea la 1 Iuliŭ în Constanţa.

Adevărul stăruieşte în afirmarea-i mincinoasă că *Epoca* ar fi călcat Dumineca trecută angajamentul luat faţă de lucrătorii tipografi, în urma grevei acestora.

Era o vreme cînd *Adevărul* afirma că *Epoca* patrona cererile lucrătorilor, iar acum, acelaş ziar, afirmă că *Epoca* calcă avantagiile obţinute de lucrători.

Două acuzări cari dovedesc că acela care le-a formulat se bucură de o strașnică logică.

Dar să trecem peste aceasta.

Noi afirmăm că *Epoca* nu a călcat întru nimic angajamentul luat faţă de lucrătorii tipografi, şi dacă noi am reuşit să aparem Luni de dimineaţa cu depeşile sosite Dumineca şi cu ştirile din această zi, ceea-ce aŭ lipsit de la *Adevărul* din aceeaşi dată, asta nu dovedeşte decît că în administraţia ziarului nostru sunt oameni mai deştepţi de cît în aceea a *Adevărului*.

De alt fel, noi am comunicat secretul nostru unui trimis al *Adevărului* şi ne mirăm cum de nu am fost încă pricepuţi.

Dar să vedem şi ce zice angajamentul nostru:

«Sub-semnatele direcţii ale ziarelor cotidiane din Capitală, ne angajăm a respecta în totul dreptul de repaos al **lucrătorilor** în zilele de Duminecă..»

Dacă se va dovedi că Duminecă a fost în atelierul *Epocei* un singur lucrător, noi ne declarăm gata că recunoaştem că *Adevărul* poate polemiza fără să întrebuinţeze trivialităţi.

Doctorul I. Lustgarten fost intern pr. al spitalelor din Paris, specialist în boalele interne şi nervoase, primeşte de la 3 la 5 ore p. m. Str. Episcopiei, 7.

ŞTIRI MARUNTE

* D. N. Cristodorescu a fost confirmat în funcţiunea de ajutor de primar al oraşului Ploeşti.

* D. N. Iordănescu a fost confirmat ca ajutor de primar la Brăila.

* Consiliul judeţului Muşcel este convocat în sesiune extra-ordinară, la începutul lunei viitoare, pentru a aviza la fondurile necesarii pentru reparaţiunl de şosele şi poduri.

D. dr. Comăneanu a fost numit medic al plaşei Cobia din judeţul Dîmboviţa.

* D. G. Palade a fost numit inginer şef al judeţului Tutova;

D. Timuş, poliţai al oraşului şi gărei T.-Frumos;

D. St. Ştefănescu, comisar în oraşul Craiova şi;

D. Al. N. Constantinescu adjutor de subprefect în plasa Dîmboviţa, jud. Dîmboviţa.

* Unul dintre tristul erou al scandalului din grădina Mitică Georgescu, numitul Rizeanu, care este intern la spitalul Militar, va fi dat în judecată pentru lovirea superiorului şi călcarea regulamentelor militare, căci făcînd parte din serviciul spitalului militar, serviciŭ organizat milităreşte, s'a îmbrăcat civil, pentru a frecuenta localurile publice.

Cronica judiciară

(TRIBUNALELE ROMÎNE)

Un sub-comisar acuzat de atentat la pudoare.—Ştiri judiciare.

Eri, lume multă înaintea Curţii cu juraţi. Se judeca un anume Gh. Popescu, acuzat că în calitatea sa de sub-comisar cl. I.a violat chiar în localul secţiei 25, (Isvor) unde avea serviciŭ, pe o copilă Vilma Dumitrescu, în etate de 12 ani şi jumătate, care se găsea ca servitoare la doamna Evdochia M..., domiciliată chiar alături cu secţia.

Era în noaptea de 10—11 Februarie, D-na M..., care era certată cu bărbatul ei şi astă-zi e în divorţ, se dusese în seara aceea la bal, şi lăsase acasă pe servitoarea Vilma, dîndu-i 30 de bani pentru mîncare. Copila se dusese să mănînce la o cunoştinţă, saŭ cum îi zicea dînsa, la o mătuşă a ei Iulia, circiumăreasă. Pe la orele 10 noaptea se întorcea acasă, însoţită de un servitor de la circiumă anume Ion Heming. Sub-comisarul, care se dusese, cum zise dînsul, în inspecţia raionului, vede pe fată şi o întrebă că ce caută pe la ora aceea pe stradă. Fata zice că a venit tîrziŭ şi-i era frică de stăpîna-sa să intre în casă. In realitate, stăpîna-sa nici nu se afla acasă şi nu se ştie bine de ce fata a dat un asemenea răspuns, şi de ce stătea pe stradă.

Un lucru era sigur, că d-na M... venind acasă spre zi, la orele 5 dimineaţa, este încunoştiinţată de sergentul Nicolae, că servitoarea sa a stat în timp de o oră la secţie, de la orele 10 pînă la 11 şi jumătate noaptea. Stăpîna se duce la bucătărie, şi după cum declară dînsa, ar fi găsit pe servitoare plîngînd, sgîriată şi cu alte semne, şi zicînd că sub-comisarul a legat'o şi şi-a ris de d-sa.

In urma reclamaţiei ce s'a făcut, comisarul a deschis o anchetă. Se zice că s'a găsit prin cabinetul secţiei, ace şi panglice d'ale fetei, ceea ce ar proba că s'ar fi întrebuinţat violenţă asupra ei. Afacerea a mers la instrucţie. Medicul legist în actul săŭ medico-legal conchidea că violarea e recentă.

La înfăţişare, acuzatul, în vîrstă de 27 de ani, om însurat şi cu copii (nevasta sa, în poziţie interesantă, se găsia la şedinţă), tăgăduieşte că ar fi avut vr'o relaţiune cu fata în chestiune şi crede că totul se reduce la o luscenare din partea sergentului de stradă de convenţă cu comisarul, cu care nu era în termeni buni.

Fata Vilma, chemată să depună în virtutea puterii discreţionale a preşedintelui, spune că în adevăr Popescu a violat-o.

Întrebată de ce a revenit odată la judecătorul de instrucţie, răspunde că soacra acuzatului a rugat-o şi i-a promis parale.

Sergentul Nicolae declară categoric că fata a stat la secţie în timp de o oră.

Martora Ida Dumitrescu, cheltăriţă la otel Nemţoaica, ştie că fata a venit în noaptea de 6-7 Februarie, cu un tînăr anume Jean Camaraş, aŭ luat o odae, şi aŭ stat acolo un sfert de oră.

Fata, întrebată şi ea asupra acestui punct, recunoaşte că a fost la Hotel Nemţoaica, dar că a reuşit să n'aibă atunci nici un neajuns din punctul de vedere al virginalităţei.

Scurt, în urma rechisitoriului d-lui procuror Vilacros şi a abilei pledoarii a d-lui avocat Al. Ionescu, fost procuror al tribunalului Ilfov, juraţii aŭ dat un verdict negativ.

D. preşedinte Paleologlu pronunţă achitarea, dar în acelaşi timp trage o strașnică morală achitatului, recomandîndu-i că dacă are cevа pe conştiinţă, să se pocăiască de acum înainte printr'o exemplară purtare.

***

Ieri a venit înaintea Curţii de casaţie, recursul Companiei de gaz în procesul cu primăria Capitalei.

Aŭ vorbit din partea Companiei de gaz d-nii M. Cornea, Take Ionescu, Missir şi Boerescu.

Desbaterile vor continua şi azi.

Duelurĭ

Paris, 2 Iunie.—In urma unei polemici de presă, un duel cu sabia a fost între deputatul conte de Castellane şi d. Tourot, redactor la Petite République. *D. Tourot a fost rănit în mod serios la braţ.*

In urma unui articol apărut în Petite République *un duel cu sabia a fost între d-nii Charles Bernard şi Gerault Richard, care a fost rănit uşor la frunte.*

ECOURĬ

— Aflăm cu plăcere logodna d-lui Saul Schwarz, comerciant, cu d-ra Aurelia Weinbach.

Felicitările noastre.

— Aflăm că d. Anton C. Popovici, controlor în depozitul de maşini al căilor ferate, în colaboraţie cu un coleg al săŭ d. I. Radulescu, a inventat un mare leagăn pentru creşterea copiilor.

Printr'un aparat care se adaptează la leagăn, legănatul se face în mod automat şi foarte regulat. Leagănul este astfel făcut în cît copiii, orî cari ar fi mişcările pe cari le fac, nu pot răsturna nici odată culcuşul lor.

Această nouă invenţiune va uşura foarte mult creşterea copiilor dispensînd pe mame de o veşnică supraveghere.

— Vaporul *Carmen Sylva* al liniei danubiane germane a intrat, în docul plutitor din Galaţi, spre a'şi repara avariile la helice.

Situaţia în Austria

Viena, 2 Iunie.— Toate partidele opoziţiei publică manifeste către alegători, persistînd în cererea de desfiinţare a ordonanţelor asupra limbelor şi constatînd continuarea unui procedeŭ comun la toate grupurile germane.

Manifestul majorităţii Camerei deputaţilor regretă imposibilitatea regulărei parlamentare a afacerilor însemnate ale Statului, fapt de care este răspunzătoare minoritatea.

Majoritatea declară că e gata să dea concurs guvernului, în scop de a restabili o activitate parlamentară eficace, făcînd toate sacrificiile cari n'ar avea ca consecinţă abdicarea sa ca majoritate saŭ părăsirea principiurilor conţinute în proiectul de adresă către tron din 1897.

Buletin economic

Preţul grînelor

Scăderea preţului grînelor în streinătate s'a accentuat în zilele din urmă, mai ales în urma lichidărei sindicatului Leiter, care a dat în comerţ ultimele cantităţi de grîne, destul de însemnate, ce mai poseda.

Saptămîna trecută bursele europene s'aŭ închis cu tendinţe mai bune; pieţele noastre de grîne par mai animate, mai cu seamă în ce priveşte porumburile, cari aŭ avut o urcare de aproape 15 bani la hectolitru, fie pentru şlepuri disponibile, fie a livrer. In ce priveşte grîul, preţurile continuă să fie în scădere. In ziua de 30 Mai s'aŭ vîndut la Brăila numai 1500 hectolitri, cu 11 lei, adică 77 lei chila, şlep.

Porumb s'a vîndut aproape 60,000 hect., cu preţurile următoare:

Porumb cbişnuit, vagonul 780 lei; porumb roşu, 860 lei şi cincantin fin, 880 lei.

Navlurile vapoarelor scad zilnic, din cauza slabului trafic din susul Dunărei.

Starea semănăturilor

Pe cînd în judeţele Ilfov, Vlaşca, etc. plouă mai în fie-care zi, în Moldova şi în unele judeţe din Muntenia, cum Teleormanul, domneşte de cît-va timp secetă, care îngrijeşte mult pe agricultori. In general însă situaţiunea agricolă este bună şi recolta viitoare va fi cu mult mai satisfăcătoare de cît cea din anul trecut.

Ştiri economice

Subscrierile la *Brutăria Cooperativă* ce s'a înfiinţat în Bucureşti, aŭ fost foarte numeroase. Dumineca trecută s'aŭ subscris, 5 000 acţiuni a 25 lei şi cum această operaţiune va rămîne deschisă încă cîte-va zile, de sigur că capitalul va fi acoperit de mai multe orî, astfel că se va procede la o repartiţiune a acţiunilor.

Noua întreprindere a Societăţei *Viaţa*, este, după cum se vede, îmbrăţişată cu multă căldură de populaţiunea bucureşteană şi nu poate fi îndoială că succesul ei va avea de resultat o mare mişcare cooperativă în toată ţara.

Sediul provizoriŭ al Societăţei «Viaţa» este în strada Sărindar No. 10.

***

In curînd se va întocmi în Bucureşti, în urma iniţiativei luate de fabricele Unite Romîne, un mare sindicat al fabricelor de ape gazoase. Deja Fabricile Unite Romîne, cari aŭ un capital de 692 000 lei, a început să exporte la Constantinopole, acid carbonic lichid.

***

Mai multe case de comerţ de vinuri din Londra, Manchester (Anglia), Roterdam (Olanda) şi Hamburg (Germania), dorind să intre în relaţiuni cu ţara noastră, aŭ cerut lămuriri mai multor din camerile de comerţ asupra podgoriilor şi condiţiunilor în cari s'ar putea exporta vinurile noastre.

Dr. Ioan Calinciuc
Marienbad, Vila Columba

Din Camera franceză

Paris, 2 Iunie.— *Camera deputaţilor.* Afluenţă mare, animaţie multă.— Reluarea discuţiei interpelării asupra politicei cabinetului.

Discursul d-lui Méline

Răspunzînd la discursul ţinut ieri de d. Bourgeois, d. Méline se apără că ar fi făcut politică antidemocratică. Guvernul este dispus în tot-d'a-una la împăciuire, dar venirea la putere a socialismului ar aduce ruina Republicei şi a Franciei.

D. Méline afirmă că programul cabinetului a fost în tot-d'a-una democratic (întreruperi). El doreşte unirea tutulor republicanilor, dar nu poate să primească programul d-lui Bourgeois care ar conduce la aceleaşi resultate ca programul socialist.

Răspunsul d-lui Bourgeois

D. Bourgeois afirmă că nu primeşte teoriile colectiviste, programul săŭ este acela al lui Gambetta. Impută d-lui Méline că nu vrea să se despartă de dreapta.

Alte discursurĭ

D. Ribot face un elogiŭ viŭ d-lui Méline.

D. Brisson întreabă pe d. Méline dacă rupe cu dreapta.

D. Trouillot reproşează d-lui Méline că a divisat pe republicani.

D. Méline replică că radicalii aŭ încercat să împedice realisarea tutulor reformelor. D. Méline face apel la concursul republicanilor.

Ordinea de zi

Radicalii cer divizarea ordinei de zi, propusă de d. Ribot.

Prima parte, aprobînd declaraţiunile guvernului, s'a votat cu 295 voturi contra 272, iar a doua cu 527 contra 5.

După o discuţie foarte vie, Camera deputaţilor adoptă cu 284 voturi contra 272 ordinea de zi a d-lui Ribot, primită de d. Méline, aprobînd declaraţiunile guvernului, exprimînd hotărîrea de a practica o politică de reforme democratice întemeiată pe unirea republicanilor şi cu un adaos propus de d. Ricard, adăogînd cuvintele «*sprijinită pe o majoritate exclusiv republicană*».

D. Méline, care în cursul discuţiunei declarase că n'a cerut nici o dată concursul dreptei, combate mai întîi adaosul Ricard, care totuşi este votat cu 295 voturi contra 246.

Socialiştii strigă: *demisia!*

Inainte de vot asupra ansamblului ordinei de zi, d. Méline a declarat în ultimul moment că primeşte.

Circulă ştirea că cabinetul va demisiona mîine şi că d. Ribot va fi însărcinat cu reconstituirea sa.

DIVERSE

DIN CAPITALA

Accident de trăsură.—Eri, după amiazi, o trăsură a fabricei de ape gazoase a Fabricelor-unite, condusă de vizitiul Sotir Toma, a călcat pe femeia Paraschiva Georgescu din strada Costache Marinescu 22, răuind-o grav la cap.

Rănita a fost transportată la spitalul Filantropia, iar vizitiul Sotir Toma a fost arestat.

Din dramele mizeriei.—Aseară, pe la orele 8 şi jumătate, s'a găsit într'un şopron din piaţa Bibescu Vodă, cadavrul unui bătrîn zdrenţeros. Din cercetările făcute, s'a constatat că nenorocitul, care îşi dăduse sfîrşitul cu cîteva momente mai nainte de a fi descoperit, era un cerşetor, numit Cristu Haraiamb, grec de origină, fără domiciliŭ, care trăia din mila publicului şi dormea unde îl apuca noaptea.

Cadavrul nenorocitului a fost transportat la morgă.

DIN ŢARA

Sinucidere.—Băiatul Sterie Gheorghiu din comuna Popeşti, Ilfov, a fost găsit, alaltăeri dimineaţă, spînzurat de un copac din pădurea Creţuieşti.

Parchetul fiind avizat, s'a deschis o anchetă pentru descoperirea cauzelor acestui act de desperare.

Dramă de familie.—Hotelul Bristol din oraşul Focşani, a fost alaltăeri noapte teatrul unei drame sîngeroase.

Mai mulţi ofiţeri din regimentul de roşiori din Tecuci, sosiţi la Focşani pentru un Rail-y-paper, descinseseră cu toţii la otelul Bristol. Pe la orele 2 din noapte, un căpitan dintre cei sosiţi, surprinde într'una din camerile otelului, pe soţia sa, într'o conversaţie.. foarte intimă cu unul din ofiţerii din acelaşi regiment.

Bărbatul înşelat, în culmea furiei, scoate sabia şi loveşte de mai multe orî pe soţia necredincioasă, rănind-o la picior; apoi aruncîndu-se cu un revolver, a tras două focuri asupra amantului, rănindu-l la cap.

La auzul detunăturilor şi al enormului scandal, cei-l'alţi ofiţeri din otel aŭ venit în ajutor şi aŭ reuşit să desarmeze pe căpitan. In acest timp, soţia sa şi cu ofiţerul, amantul ei, aŭ profitat de ocazie pentru a se face nevăzuţi.

DIN STREINATATE

Omor şi sinucidere.—In comuna Stana, în apropiere de oraşul Bănffi Hunyad, trăia într'o căsuţă retrasă femeia Boldisar Marton împreună cu un fiŭ vitreg al ei, numit Ion.

Muma vitregă şi fiul ei, eraŭ zilnic în ceartă, persecuţiunile şi traiul răŭ pe care mizerabila îl făcea nenorocitului băiat, adusese pe acesta la disperare.

Se povestea nu numai în comună, ci şi în împrejurime, că de la Paşte, mizerabila lăsase copilul în oropsire şi nu-i mai dedea nici rufe de primenit. Intr'una din zilele săptămînei trecute, în zorii zilei mama vitregă şi fără suflet a fost găsită moartă cu grave lovituri de secure la cap,—iar băiatul s'a găsit de asemenea mort, spînzurat în grajd de o grindă. E generală presupunerea, că băiatul într'un moment de supremă amărăciune sufletească a comis omorul, şi apoi s'a sinucis.

Rejana, artista admirată atît şi de noi în representaţiile pe cari le-a dat astă-iarnă la Teatrul Lyric, va divorţa în curînd de soţul ei Porel.

Le Matin anunţă că cei doi soţi vor compare înaintea preşedintelui tribunalului, zilele acestea.

Născut în culise. — Trupa ambulantă a teatrului Flutiaux, dădea, acum cîte-va seri, la Guerel, în Franţa, o reprezentaţiune a frumoasei operete «Mascota».

Cele 3 acte ale operei se jucaseră deja fără nici un incident—nici măcar o notă falşă nu supărase urechile auditorilor. Se începuse actul al patrulea. Era tocmai în momentul cînd nefericitul prinţ Laurent al XVIII, însoţit de fiica sa, cîntă în piaţa publica spre a cîştiga cîţi-va bani, cînd Betina, în momentul în care trebuia să zică faimosul cuplet:

www.dacoromanica.ro

TÎRGUL CEREALELOR

2 (14) Iunie 1898.

New-York — *Anvers* scădere
Grîu prompt . . 93⅜ — *Paris*
» termin . . 75⅝ — Grîu prompt . . 27.65
Porumb . . . . 36⅞ — » termin . . 25.60

Londra scădere

Viena	Deschiderea	Inchiderea
Grîu Maiŭ Iunie . . .	fl. 12.05	fl. 11 98
» toamnă	» 9 20	» 9.15
Ovăz »	» 6.03	» 6.05
Secară »	» 7.20	» 7.18
Porumb Maiŭ-Iunie . .	» 5.44	» 5.42
» Iulie-August .	» 5.46	» 5.44

Tendința calmă.

Budapesta	
Grîu toamnă	fl. 9.24 —
Secară »	» 7 04 —
Ovăz »	» 5 78 —
Porumb »	» 5.14 —
» nou	» 4.67 —

«Le grand singe d'Amerique.
Qui regnait à Piombino.»

Fu pusă în imposibilitate de a deschide gura. Ce se întîmplase?

Artista, care ținea rolul Fiametteĭ, începu să schimbe fețe-fețe, și apoĭ fugi între culise. În mijlocul mareĭ învălmășeli produsă pe scenă de artiștĭ, carĭ nu știaŭ ce se întîmplase, saŭ ceea ce se va întîmpla. Publicul, ridicat în picioare, aștepta nerăbdător să afle cauza acestei subite schimbări, cînd de odată se auzi un țipăt sfîșietor.

Artista, Fiametta, de și asta nu se prevedea în piesă, dăduse naștere unuĭ copilițe.

Representația s'a întrerupt pentru cîte-va momente, cît timp regisorul teatrului anunță spectatorilor «fericitul eveniment.»

Betina 'și continuă cupletele fără niciŭ o întrerupere și representația se sfîrși în liniște.

RESBOIUL ISPANO-AMERICAN

(Serviciul «Agenției Române»)

DIN EDIȚIA DE SEARĂ

Madrid, 2 Iunie. — *O depeșă o generalului Brisayes anunță că situația este minunată la Panay și la Mindanos.— Comunicațiile cu Luzon sînt întrerupte.*

Ministrul afacerilor străine desminte în mod categoric știrea după care americanii ar fi silit canalul Santiago de Cuba.

New-York, 2 Iunie.— O depeșă din Caintanera anunță că colonelul Hungtigton a decis să părasiască posiția ce ocupaŭ americanii pe o înălțime și să transfere lagărul seŭ în vecinătate, de oare-ce n'a primit încă întăriri, iar pe de altă parte se semnalează sosirea de nouĭ forțe spaniole.

DEPEȘILE DE AZI

Washington, 2 Iunie.—Toate transporturile având pe bord trupe pentru Santiago de Cuba, aŭ plecat.

A doua expediție pentru Filipine va părăsi mîine San-Francisco.

Madrid, 2 Iunie.—Guvernul n'a primit nici-o confirmare a unuĭ nou pretins atac în contra luĭ Santiago de Cuba.

Lupta de la Guantanamo n'ar fi decît o ciocnire neînsemnată cu rebeliĭ.

Ministrul de războiŭ a declarat că situația la Manilla nu este așa de rea pe cît se presupune căci generalul Augusti a concentrat 20.000 de oameni și dispune de 199 de tunuri.

Depeșile de azĭ

Serviciul «Agenției Române»

Lemberg (Leopol), 2 Iunie.—In ultimele zile s'aŭ produs excese antisemite în diferite localități. Mai multe case aparținînd evreilor aŭ fost prădate, iar altele dărîmate. Gendarmeria a fost primită cu pietre. Trupa a restabilit ordinea. S'aŭ luat măsurile necesare. Pînă acum nu s'a produs niciŭ un conflict serios.

Kiew, 2 Iunie. — O deraiare s'a produs Luni lîngă Kiew pe linia drumuluĭ de fier din sud vest. Primele două vagoane aŭ căzut într'o mlaștine. Patru vagoane aŭ ramas pe rambleŭ. Sunt 17 răniți.

Budapesta, 2 Iunie.—D. Toth de Z kely, președintele Camereĭ Magnaților, a murit.

Cota apelor

Cota apeĭ Dunăreĭ de-asupra etiagiilor pe zilele de erĭ și azĭ, 3 Iunie:

	Erĭ	Azĭ
T.-Severin	3m. 47	3m. 35
Giurgiŭ	3m. 08	3m. 07
Galați	3m. 08	3m. 06

ULTIME INFORMAȚIUNI

Tămbălăul de la 11 Iunie

Dreptatea *este autorizată a declara, că d. C. Bălcescu declină președenția comitetului de organizare al tămbălăului colectivist.*

Putem adăoga că demisiunea d-luĭ C. Bălcescu e motivată de faptul că guvernul refuză să depună coroane pe mormîntul generalului Tell și la statuia luĭ Heliade Rădulescu, sub cuvînt că eĭ aŭ fost conservatorĭ. Guvernul depune coroane numaĭ pe mormîntul fostuluĭ polițaŭ și spion rusesc, din 1848, Ion Brătianu și pe mormintele luĭ Dim. Brătianu, luĭ C. A. Rosetti, faimosuluĭ Gr. Serurie, etc.

D. C Bălcescu, fost ministru de finanțe, a fost secretarul comitetuluĭ revoluționar din 1848 și a lucrat mereŭ, numaĭ cu Heliade și Tell, carĭ l'aŭ iubit foarte mult. Frate al luĭ Nicolae Bălcescu, d. C. Bălcescu este de aproape 90 de anĭ. Ca mic copil el a fost purtat în brațe de Tudor Vladimirescu.

⁂

Comisiunea de organizare a contramanifestației fieviștilor, în ședința sa de aseară a decis să invite toate societățile din Capitală, precum și pe Liga Culturală.

Cele mai multe societățĭ din Capitală, precum și Camera de Comerț, vor participa la contramanifestație. Printre societățĭ ciltăm pe a meseriașilor, a cavafilor, a birjarilor, Virful cu dor, pensionariĭ civilĭ și militarĭ, zarzavagiĭ, etc.

⁂

Comisiunea fievistă a mai decis să înalțe o tribună la Filaret, 200 metri distanță de tribuna colectivistă.

La această tribună vor vorbi în acelaș timp cu oratoriĭ colectiviștĭ, oratoriĭ pe carĭ îĭ va desemna comisiunea.

Alături de tribună se vor improvisa mese pentru un banchet popular de 10,000 tacîmurĭ.

⁂

Drapeliștii se vor întruni Duminecă seara la d. Porumbaru ca să ia măsurĭ în privința participăriĭ lor la contramanifestația fievistă.

Eĭ vor desemna ca oratorĭ din sînul lor pe d-niĭ Delavrancea și Xenopol.

⁂

Cu ocazia contra-manifestațieĭ, toțĭ deputații și senatoriĭ drapeliștĭ și fieviștĭ vor fi în Capitală și se vor pune în fruntea cortegiuluĭ, care va porni din Cișmegiŭ în momentul în care va porni și cortegiul polițienesc al colectiviștilor din Sf. Gheorghe, parcurgînd aceeași strade.

⁂

Contra manifestația fievistă promite a avea un succes monstru, de oare-ce s'a anunțat că vor veni și cîte-va miĭ de țărani din maĭ multe județe ale țăreĭ.

⁂

Cortegiul fievist va depune coroane, în același timp cu cortegiul polițienesc, nu numaĭ la mormintele luĭ Serurie, Brătianu, etc., ci și la statuia luĭ Heliade Rădulescu și la mormîntul generalului Tell.

——

Școala de arte și meseriĭ din Iași a cerut ministeruluĭ domeniilor să i se deshidă un credit de 36.500 leĭ pentru fabricarea obiectelor ce ar vrea să expună la expoziția din Paris.

În același timp, direcția a alăturat și lista obiectelor ce se pregătește să confecționeze, în atelierele școaleĭ.

O telegramă din Bacăŭ ne anunță că un duel a avut loc între colonelul Stefănescu, comandantul regimentuluĭ 12 de artilerie, și Edgar Krupenski, fost subprefect și polițaĭ.

Arma de luptă a fost pistolul și unul din combatanți este rănit de moarte, dar nu se știe cine anume, căci se păstrează cel maĭ mare secret, atît asupra peripețiilor luptei cît și asupra causeĭ duelului.

Martoriĭ colonelului aŭ fost d-niĭ Gh. Exarchu, senator, și locotenentul Gheorghiŭ; iar aĭ d-luĭ Krupenski aŭ fost d-niĭ Müller și Eugen Sturdza.

——

Comisiunea medicală la examenul căreia a fost supus d. colonel Cristodorescu a opinat că numitul colonel având trebuință de liniște, să i se acorde un congediŭ de treĭ pînă la patru luniĭ.

După sfîrșirea acestuĭ congediŭ, care s'a și acordat, e probabil că colonelul își va da demisiunea din armată și își va regula drepturile la pensiune.

Trădarea luĭ Dim. Sturdza

Tribuna termină astfel seria sa de articole în cestiunea școalelor române din Brașov:

«Convingerea aceasta e: că darea *chestiuneĭ școalelor române din Brașov în publicitate și anumit în dezbaterea instanțelor celor maĭ competente* — corpurile legiuitoare române — *aŭ reclamat o cu necesitate imperativă interesele maĭ naționale* și că toțĭ aceia, carĭ fără deosebire de nuanță politică s'aŭ făcut echoul viŭ al acesteĭ necesități, aŭ adus un **serviciŭ real și neprețuit atît fraților din Transilvania cît și celor din regat.**

«Aŭ adus serviciŭ fraților subjugați pentru-că:

«Întîiŭ: Aŭ ridicat vălul de mister și aŭ spart atmosfera atrofiantă, în care cu atîta amar de vreme învăluise chestiunea școalelor române din Brașov *însuși actualul premier al Statuluĭ român*; și astfel aŭ dat avertismentul suprem al primejdieĭ enorme ce amenință cu nimicire citadela de la Brașov a culturei noastre naționale.

Al doilea: Prin alarmarea Corpurilor Legiuitoare și a opinieĭ noastre publice, aŭ demascat și aŭ prevenit mișcarea scopurile criminale pe carĭ de anĭ mulțĭ le țese guvernul ungurese contra școalelor române din Brașov și pentru carĭ socotise foarte potrivit momentul de a le realiza acum, **cînd la guvernul Statuluĭ român se află un om care a înlesnit unguriloŕ atîtea dezastre pentru chestiunea națională.**

«Al treilea: Cu atitudinea lor energică în favoarea drepturilor ce aŭ școalele din Brașov la ajutorarea statuluĭ român, aŭ reușit ca d. Sturdza—*după o nenorocită și condamnabilă tăcere de peste treĭ anĭ* — să mărturisească și d-sa dreptatea școalelor din Brașov, enunțînd **principiul, cu desăvîrșire corect, al renteĭ ce datorește statul român acestor școale.**

«Al patrulea: Provocînd enunțarea categorică și oficială a acestuĭ principiŭ, aŭ contribuit la marcarea soluțiuneĭ singure acceptabile, pe care aŭ fixat-o atît de strălucit sinoadele parochiale române din Brașov.

——

Astă-zĭ după amiazĭ, la orele 5, M. Sa Regele va inspecta trupele de infanterie carĭ sunt în tabără pe platoul de la Cotrocenĭ și formează brigada a 8-a de infanterie de sub comanda A. Sale Principeluĭ Ferdinand.

Printr'o greșală de cartare a poștei franceze, întreaga corespondență a Franciei cu Austro Ungaria a sosit ieri în capitală, în plicul destinat pentru București.

Prin îngrijirile funcționarilor noștri poștalĭ, a fost reexpediată la destinație în Viena, la biuroul central.

Afacerea Dobrescu-Argeș

Asupra arestăriĭ d-luĭ deputat C. Dobrescu Argeș, maĭ aflăm următoarele detaliĭ:

Cînd d. Dobrescu a fost adus, pentru ultima dată, în cabinetul judeluĭ de instrucție—d. V. Alexandrescu,—acesta a început a'ĭ citi ordonanța de depunere, la fereastra camereĭ.

Asupra observațieĭ inculpatuluĭ că nu aude ce i se citește, din cauza zgomotuluĭ trăsurilor,—căcĭ fereastra era deschisă,—d. Alexandrescu a răspuns:

— De altmintrelea, d-ta niciĭ nu aĭ nevoe să maĭ auzĭ.

— Pot să mă duc? a întrebat atunci d. Dobrescu, și asupra răspunsuluĭ afirmativ al magistratuluĭ, deputatul s'a îndreptat spre ușe.

În camera de alăturea însă un jandarm îĭ comunică arestarea sa.

Surprins, d. Dobrescu cere permisiunea de a se duce acasă, unde își lăsase camera deschisă,

Insistențele sale aŭ fost însă zadarnice. Nu i s'a permis lucrul acesta.

Inculpatul a fost apoĭ trimis, cu duba, la Văcărești, împreună cu maĭ mulțĭ țiganiĭ condamnați.

⁂

În ce privește cererea de eliberare sub cauțiune, d. Dincă Schilleru, deputat de Gorj, s'a oferit să depună garanția de 300 leĭ ce s'a fixat.

De notat este, că d. Schilleru nu se afla, în termenĭ buniĭ, cu d. Dobrescu-Argeș, în ultimul timp.

Hotărîrea d sale, de a depune garanție pentru inculpat, provine din convingerea că oriĭ-ce ar fi, arestul preventiv nu e de loc justificat, în cazul de față.

Judecătorul de instrucție, d. Alexandrescu, se va pronunța astă-zĭ asupra cereriĭ de eliberare pe cauțiune.

Dacă cererea se respinge, inculpatul se va adresa tribunaluluĭ.

DIN BUZĂU

Primim astă-zĭ la redacție, primul număr al *Vocei Buzăuluĭ*, organul partiduluĭ conservator din acel oraș.

Iată cum s'a constituit comitetul de acțiune al partiduluĭ: d-niĭ *Barbu Păltineanu*, membru corespondent la Bucureștĭ; *Emil Teodor, Nae Sibiceanu, Const. I. Cătuneanu, C. St. Borănescu, N. Cosăcescu*, membriĭ în comitetul executiv.

D-loriĭ vor representa partidul, în toate cestiunile de interes local și general; ca președinte al comitetuluĭ a fost ales d. Emil P. Teodor.

Comitetul executiv, întrunindu-se în ziua de 17 Maiŭ a. c. a ales un comitet consultativ compus din următoarele persoane:

D-niĭ C. Ap. Simionescu, N. Persescu, C. N. Berhă, Nae Anastasescu, N. D. Patărlăgeanu, Al. R. Ialomițeanu, Iancu Niculescu, Leonida Condeescu, Ghiță Ionescu Fetecu, G. I. Negulescu, Lache P. Alexandrescu, Codru Butucescu, R. I. Țițescu, Iorgu Isbășoiu, C Drăgulinescu, Iancu Grigorescu, Ion Diaconescu, Vasile Cosăcescu.

⁂

Din acest prin număr, relevăm articolul intitulat: *Atitudinea Noastră*.

«A fi contra guvernuluĭ național-liberal, scrie confratele, constituie o întreagă profesie de credință» și după ce declară că va lupta contra actualuluĭ guvern, *Vocea Buzăuluĭ* arată condițiile, în carĭ va duce această luptă.

Reproducem textual:

«Vor secunda, aci în Buzău, politica partiduluĭ conservator al căruĭ șef e d-l Lascar Catargi.

«Socotim, că această declarațiune ne scutește de a maĭ da alte explicațiuni spre a fi înțeleși cu acea claritate, după care cu deosebire rîvnim.

«Noĭ prețuim, înfadevăr, că un partid politic, care vrea să se rezeme pe țară, are nevoe să vorbească limpede și să aibă o atitudine simplă și clară, spre a putea fi înțeles de păturile populare.

«Această condițiuni le îndeplinește partidul conservator.

«Precedat de un lung trecut cunoscut de țara întreagă, dirigiat de organele legitime ale organizațiuneĭ sale, care îĭ păstrează continuitatea istorică și îĭ asigură existența pe viitor în contra oriĭ-căror vicisitudini, știut și priceput de toțĭ, ca antiteză naturală a partiduluĭ liberal, el e prin aceasta chiar ferit de oriĭ-ce echivoc. Cunoscut ca factor de căpetenie al vieței noastre publice, el are de realizat o funcțiune necesară în stat. Acest partid îndeplinește astfel *o misiune*. El nu urmărește o politică personală și de ocazie.

«Vom îndeplini și noĭ, în sfera noastră de acțiune, această misiune, însuflețiți de aceleași sentimente.

«Servitorĭ aĭ uneĭ cause, o vom sprijini alături de ceĭ ce împărtășesc aceleași credințe, ridicîndu-ne maĭ presus de cestiunile personale, îmboldiți poate une-oriĭ prin emulațiune, feriți tot-d'a-una de rivalități.

«Această misiune ne vom sili să o îndeplinim cu toată energia, ce ne o dă tăria convingerilor noastre și credința ce partidul conservator, pentru a realisa toate ce țara e în drept să aștepte de la dînsul, trebue să fie un partid de luptă în opoziție, cum e un partid de autoritate la putere.

⁂

Urăm viață lungă nouluĭ confrate, care își anunță apariținea în mod atît de categoric și de sincer.

EXTERNE

Rusia.—Vorbind de ultima desbatere din «Camera comunelor», însemnatul ziar *Nowosti* constată cu satisfacție că însuși Chamberlain a contribuit să atenueze discursul său din Birmingham și adaogă că într-cît e vorba de Salisbury personal, Europa poate fi sigură de sincera dorință de pace a primului ministru englez.

Belgia.—Balotagiile pentru alegerile județene aŭ adus o pierdere însemnată pentru partidul clerical. Liberaliĭ, contrar tuturor așteptăriloŕ, aŭ avut succese.

Turcia.—E vorba ca mareșalul Edhem-pașa să fie numit guvernator al Rumelieĭ. În cazul acesta cel din Constantinopol aŭ siguranța că și în Macedonia și în Albania lucrurile se vor maĭ liniști.

Anglia. — Secretarul de stat la departamentul războiuluĭ a declarat în Camera de jos că ofițeriĭ — afară de doĭ — carĭ aŭ fost congediați din cauză că aŭ luat parte la expediția luĭ Jameson, aŭ fost reîncorporați, pentru că aŭ fost numaĭ «victime ale împrejurărilor de atunci.»

— Toate ziarele serioase se arată satisfăcute de înțelegerea stabilită cu Franța în privința chestiunilor africane.

Toate cred că norĭ unuĭ conflict anglo-francez aŭ dispărut.

Paul Marcovicĭ
Dentist
Calea Victorieĭ No. 42, Intrare Bulevardul Academieĭ No. 1.
Consult. 9—12 și 2—6 p. m.

Mobilă Tapisată
1 2 Garnitură **Mobile tapisate cu covoare, pluș de mătase** compus de o **canapea, 2 foteluri, 4 scaune** se vinde cu
LEI 300
Peste 20 garnituri în permanență gata. Pentru provincie embalagiu Gratis.
Magazin de Mobile **I. GLUKMAN**

Dr. I. T. Mera
Medic Român
— Karlsbad, *Markplatz* Tempel —

Dr. Nicolae Comșa
Medic Român
«*Veinhaus*» Karlsbad Sprudelgasse

UNIV. MED.
Dr. BAUBERGER
53, Calea Moșilor, 53
Consultațiuni de la 2 — 4 p. m.
pentru săraci gratis de la 8—10 a. m

Virgil Arion
ADVOCAT
No. 21, Str. Dionisie, No. 21

Doctoru E. MANOLESCU
de la Facultatea de medicină din Paris
Boale interne, de Femeĭ și Facerĭ (Mamoș)
Tratează de asemenea boalele de copiĭ și Syphilitice
Consultațiuni de la 2—5 p. m.
Pentru săraci Luni și Joĭ gratis
321 Calea Moșilor 321
Cabinet medical

Am onoare de a aduce la cunoștința onor public că cu începere
de la 1 Iunie 1898
se va redeschide stagiunea balneară a
Mareluĭ
HOTEL CALIMANEȘTI
pe care îl țin în întreprindere, precum și restaurantul, unde d-niĭ vizitatorĭ vor găsi o ***Bucătărie*** foarte aleasă, cu mîncărĭ ***Franceze, Germane*** și ***Orientale,*** precum și ***Băuturĭ indigene și streine.***
Hotelul e iluminat cu electricitate
Parc splendid
Sperăm că onor. public, de care sunt în destul de cunoscut, mă vor onora cu presența lor, asigurîndu-l că vor găsi un ***serviciŭ prompt și prețuri moderate***
Cu deosebită stimă
Antrepenor, **N. ULMEANU.**

DE VÂNZARE
Locurĭ Parcelate
DE LA
1 LEU și 50 BANI
METRU PATRAT
pînă la 50 BANI
Pe Malul Măreĭ negre
ȘI LACUL TECHIR GHIOL
în condițiuni de plată FOARTE AVANTAGIOASE
adică în timp de 4 anĭ în 16 rate trimestriale
Intreaga această localitate este foarte mult căutată din cauză că a fost recunoscută de autoritățile sanitare ca cea maĭ salubră din toată Dobrogea, atît ca climă cît și pentru calitatea apeĭ laculuĭ ce o învecinează. Probă de aceasta este că Eforia Spitalelor din Bucureștĭ a construit un Spital Maritim (Sanatorium).
Oriĭ-ce informațiuni precum și pentru planul de situațiune al acesteĭ localități se vor trimite franco la cerere de către proprietarul
D-nul I. MOVILA
Bucureștĭ, Str. Doamneĭ, 27

Dr. D. Gerota
Specialist: Chirurgie, organele genito-urinare
BULEVARDUL ELISABETA 39
Consultațiuni de la 6 — 7

De arendat
imediat pe termen de 5 anĭ moșia Frățileștĭ Bădenĭ din județul Ialomița întindere 4,200 pogoane arabile, a se adresa d-neĭ Alex. Vrăbiescu, strada sfinții Apostolĭ No. 37.

Pour avoir de la Véritable Eau de Vichy
La vogue si justement méritée de l'eau de Vichy dans notre pays a suscité de nombreuses imitations qu'on cherche à lui substituer. Pour être certain d'avoir de l'eau de Vichy naturelle et authentique, il faut toujours réclamer l'une des trois sources qui appartiennent à l'Etat français: *Vichy-Célestins, Vichy-Hôpital* ou *Vichy-Grande-Grille*. L'eau de ces sources embouteillée, sous le contrôle et la garantie de l'Etat français, se conserve parfaitement, sans perdre de ses qualités par le transport. Exigez donc toujours l'un des noms: *Célestins, Hôpital* ou *Grande-Grille*, imprimés en lettres blanches sur fond noir, sur l'étiquette et sur la capsule.

de vînzare la SINAIA
în total saŭ în parte o proprietate cu 4 fațade la cea d'întîiŭ poziție a orașuluĭ (vis-à-vis de Mănăstire). Condițiunile de vînzare foarte avantagioase; a se adresa Bucureștĭ, str. Covacĭ No. 8.

De arendat Moșia Golășeĭ, din comuna Bujor (stațiunea caleĭ ferate, plasa Prutul, județul Covurluĭ. Se arendează cu începere de la 23 Aprilie 1899. Arendașul însă are dreptul așĭ face areturile și a înțelegina chiar în toamna anuluĭ curent, conform contractuluĭ actualuluĭ arendaș.
Doritorĭ se pot adresa D-luĭ *L. Catargiu*, în Bucureștĭ, strada Biserica Amzi, iar pentru vizitarea moșieĭ se pot adresa direct la însărcinatul *Costache Stanciu* din Bujor.
În aceleași condițiuni se arendează de D-l L. Catagiu și moșia Docaneasa, din plasa Tîrgului, județul Tutova

Băile Bălțățeștĭ
1) **Băile Minerale calde cloro-sodice, iodurate și bromurate,** analoage cu apele: Kreutzuach, Hamburg, Ichl, Reizhenhall, Aussee, etc. speciale contra limphatismuluĭ, scrofuleĭ, rachitismuluĭ, suprafața glandelor limphatice, abcese reci, boale de piele, maladiele oaselor, debilitățeĭ generale, precum și în toate boalele de femeĭ; metrite acute și cronice, eudometrite, salhingite etc. tomorilor, uteruluĭ și anexelor.
2 **Isvorul Cuza-Vodă.**—«Isvorul Cuza-Vodă», apă de băut, foarte bogat «în sulfat de sodiŭ» analog cu apa de Karlsbad și Vichy, isvor din care se extrage: «sarea purgativă de Bălțățeștĭ», este foarte folositor în toate boalele de stomah și anexele tubuluĭ digestiv, precum: dispepsie, catar acut și cronic al stomahuluĭ, ulcer precum și contra cancerului stomahal, constipația opiniatră, colicele de ficat și rinichĭ, cirosa hepato splenică, hydropiĭ sîle și obositatea. Toate aceste maladiĭ se vindecă în urma uneĭ cure sistematice făcută cu apa seŭ sarea de Bălțățeștĭ.
3) **Stabilimentul de Inhalație și Pulverisație minerală**—Noul stabiliment de Inhaalație cu brad, terebentină, goiacol creozot rucaliptol saŭ oriĭ-ce esență urmată de pulverisație de apă minerală; aranjat după sistemul Reichenhall și Ischl, este foarte folositor în toate boalele de nas, git și maĭ cu seamă în bronchită, emphiseme, astmă și tuberculosă pulmonară, fiind cel maĭ sigur mijloc de a introduce sărurĭ în organism.
Stabiliment de Hydroterapie cu duș urĭ ecosese, fricțiuni, împachetărĭ, masage executat de un masseur și o masseuse sub direcțiunea mea.
Stabilimentele situate într'un vast parc de brad, posedă camere elegant mobilate și restaurantul de prima ordine cu prețurĭ fixe.
Inchirierile de camere pentru întreaga lună Iunie și August, se fac cu reducere de 25 la sută.—Sesonul începe de la 1 Iuuie st. v. pînă la 1 Septembrie.
Pentru oriĭ-ce informațiuni ca: angajărĭ de camere, comenzĭ de sare de băĭ, sare purgativă a se adresa la:
Doctorul Stamatin
Bucureștĭ, str. Romulus, 26
Pînă la 1 Iunie st. v. iar de la această dată la băile de la Bălțățeștĭ, județul Neamț.

CHAMPOOING
PAUL, COAFOR
No. 9 Strada Eneĭ No. 9
lîngă băile Centrale
Din noŭ deschis
Pentru Domnĭ
Salon elegant pentru ras, tuns și frezat
Abonament, 12 Numere 5 Leĭ
Intrarea Separată
In salonul pentru Coafora Doamnelor, *se efectuiază oriĭ-ce lucrărĭ de păr.*
10 leĭ Beteală
de la 10 leĭ în sus una, nouă, frumoasă 2 metri 50 lungime.
Se primește și comande de cocarde de la 1 leŭ în sus una.
CHAMPOOING

Dr. Edeleanu și Dr. Bugeac
22, Strada Știrbeĭ-Vodă, 22
Laborator de chimie
Studiare și îmbunătățire de procedeurĭ industriale
Agenție de import a materiilor prime și produselor chimice
Acid Sulfuric
Consultațiuni chimico-technice și minière de la orele 2 — 3 p. m.

www.dacoromanica.ro

FOIȚA ZIARULUI »EPOCA«

28

NICOLAE GOGOL

TARAS BULBA

ROMAN ISTORIC

DIN VIAȚA REPUBLICEI-CAZACILOR

Un om călare ar fi putut atinge cu mîna prejinele cari erau legate de ferestre și de cari atîrnau ciorapii ovreilor, cămeși, și în unele locuri cîte un *ghischi* afumată. Cîte odată o față destul de frumoasă de evreică, înconjurată de mărgele negrite, s'arăta la o fereastră pe jumătate dărîmată. O grămadă de țîrîanași murdari, rufoși, cu părul vîlvoiu, țipau și se strîmbau pe stradă îngropați pînă în genuchi în noroi.

Un ovrei cu părul roșu și fața plină de pete roșii, cari îi făceau să semene cu un ou de vrabie, scoase capul pe fereastră El începu îndată a vorbi cu Iankăl în limba lor puturoasă, și Iankăl intră în ogradă. Un alt jidan care trecea pe stradă se opri, luă parte în vorbă, și cînd în sfîrșit Bulba putu să iasă de sub cărămizi, văzu pe cei trei ovrei cari vorbiau cu aprindere.

Iankel se întoarse spre dînsul și-i spuse că toate se vor face după poftă-i, că Ostap era închis în duba orașului și că, cu toate că e foarte greu de cumpărat păzitorii, nădăjduiau că vor putea să'l introducă la fiul său.

Bulba intră cu cei trei ovrei într'o odae.

Ovreii reîncepură a vorbi în limba lor neînțeleasă. Taras îl examină unul după altul. Se părea că ceva l-a mișcat tare; pe trăsurile lui aspre și nemișcate străluci flacăra speranței, a acelei speranței care vine cîte o dată omului la cea din urmă treaptă a desperării; bătrîna lui inimă se bătu cu putere, ca și cum ar fi reîntinerit d'o dată.

«Ascultați, ovreilor, le zise el, și glasul lui arăta aprinderea sufletului său, puteți să faceți totul în lume: puteți găsi ceva perdut în fundul mării, și o zicătoare spune că un jidan fură de la dînsul însuși, dacă îl prinde această poftă. Scăpați-mi pe Ostap! făceți! să scape din mînele diavolului. Am făgăduit acestui om două-spre-zece mii de galbeni, voiu mai da încă două-spre-zece mii, și toate vasele mele de preț, și tot aurul pe care 'l-am ascuns în pămînt, și casa mea, și cele din urmă vestminte ale mele. Voiu vinde tot, și vă voiu mai face un contract pe viață, prin care să mă îndatorez a împarte cu voi tot ce voiu cîștiga în războiu.

— Oh! e cu neputință, jupîne, cu neputință! zise Iankăl oftînd.

— Cu neputință! zise un alt ovrei.

Și cei trei ovrei se priviră în tăcere.

«Dacă am încerca, zise al treilea, aruncînd asupra celor-l'alți niște priviri sfioase, poate că, cu ajutorul lui Dumnezeu...»

Cei trei ovrei reîncepură a vorbi în limba lor. Bulba, de și asculta el cu amîndouă urechile, nu ghici nimic; auzi numai rostindu se adesea numele «Mardocheu», și nimic mai mult.

«Ascultă, jupîne! zise Iankăl, trebue mai întîi să vorbim c'un om cum nu mai este altul ca dînsul în lume: e un om înțelept ca Salomon și dacă nici acela nu face nimic, nimeni în lume nu poate face ceva. Rămîi aici, iacă cheia, și nu lăsa pe nimeni să intre».

Ovreii eșiră în stradă.

Taras închise ușa, și privi pe ferestruică în murdara stradă ovreiască. Cei trei ovrei se opriseră în stradă și vorbiau cu aprindere.

In curînd un al patrulea și apoi un al cincilea intrară în vorbă. Bulba auzi din nou rostindu-se numele Mardocheu. Ovreii priviau mereu spre una din părțile stradei. In sfîrșit, la unul din unghiurile ulițel, se arătă, după o casă murdară, un picior încălțat cu un papuc ovreiesc, și se zăriră poalele unui caftan scurt. Ah! Mardocheu! Mardocheu! strigară toți ovreii într'un glas.

Un ovrei slab, mai scurt de cît Iankăl, dar mult mai zbîrcit la față, și a cărui buză de d'asupra era grozav de mare, se apropie de cinci inși nerăbdători. Atunci toți ovreii se grăbiră cari mai de cari să'i povestească lucrul, timp în care Mardocheu întorcea mereu capul spre fereastră, și Taras putu înțelege că era vorba de dînsul. Mardocheu dădea din mîni ca un îndrăcit, asculta, întrerupea vorba ovreilor, scuipa adesea într'o parte, și, ridicînd poalele halatului său, își băga mînele în buzunar, ceea ce lăsa să se vadă rufoșii lui pantaloni.

In fine, ovreii începură a striga atît de tare, în cît unul din ei care era pus de pază, fu silit să le facă semn ca să tacă, și Taras începu a se teme să nu fie prins.

Dar el se liniști, gîndindu-se la aceea că ovreii puteau prea bine să vorbească în stradă, și că nici chiar dracu nu poate înțelege vorba lor.

După două minute, toți jidanii intrară în odae. Mardocheu s'apropie de Taras, îl lovi pe umăr, și zise:

«Cînd ne-om apuca să facem ceva, o s'o facem bine.»

Taras se uită mult la Salomon, care nu mai avea seamăn în lume, și prinse puțină nădejde. In adevăr, el insufla oare-care nădejde. Buza de d'asupra a lui Mardocheu era o adevărată *Joi-Mărită;* fără dor și poate ea ajunsese așa din alte cause de cît cele firesci. Barba lui Salomon nu se alcătuia de cît din cinci-spre-zece fire, cari nu crescuseră de cît în partea stîngă.

Fața lui avea urmele atîtor lovituri, primite ca răsplată pentru faptele lui, în cît de sigur că le perduse de mult socoteala, și se obicinuise a le privi ca pete din născare.

Mardocheu se depărtă în curînd cu tovarășii săi, plini de admirare pentru înțelepciunea lui.

Bulba rămase singur. El era într'o stare ciudată de tot și întîia oară în viața sa se simți îngrijat; sufletul lui era într'o stare de neliniște mare.

Nu mai era Bulba cel de mult, nepăsător, puternic ca un stejar, el se făcuse temător; era slab acum. Se cutremura la cel mai mic sgomot, la fie-care față nouă de ovrei ce se arăta la colțul ulițel. Stătu toată ziua astfel; nici că bău, nici că mîncă, și ochii nu i se depărtară de loc de la fereastruica ce da în stradă. In sfîrșit seara, destul de tîrziu, sosiră Mardocheu și Iankăl. Inima lui Taras tresări.

«Ei, ați isbutit?» îl întrebă el cu nerăbdarea unui cal sălbatic.

Dar, înainte ca jidanii să'și fi adunat puterile pentru ca să'i răspundă, Taras bagă de seamă că lui Mardocheu îi lipsea coada de păr care, de și murdară, eșea altă dată de sub chitia lui. Era vădit că voia să spue ceva, dar bolborosea astfel în cît Taras nu înțelese nimic.

«O, iubite stăpîn! zise Iankăl, e cu desăvîrșire peste putință acum. Dumnezeu vede, e peste putință acum!

Avem face cu un popor așa de grosolan, că ar trebui să-l scuipăm în față. Iată, Mardoheu, care va spune același lucru. Mardoheu, a făcut ce nimeni pe lume n'ar face; dar D-zeu n'a vrut să ne ajute. Se găsesc acum trei mii de oameni de oaste în oraș și mîine îi vor duce pe toți prinșii la tortură.»

Taras privea pe jidani drept în față, dar fără mînie și fără nerăbdare.

«Și dacă vrei să-l vezi, trebue să te duci mîine dis de dimineață, cu mult înainte de resăritul soarelui. Paznicii se învoiesc și am făgăduința unui Levantar. Numai cît doresc să-l ia dracu pe toți *Oi vei mir!* ce popor lacom! nici printre noi nu se găsesc asemenea: am dat cinci-zeci de galbeni fiecărui paznic și Leventarului...

— Bine. Du-mă la el, zise Taras hotărît, și inima i se întări din nou El primi la propunerea lui Iankăl, d'a se îmbrăca ca un comte străin venind din Germania; prevăzătorul evreu pregătise hainele trebuitoare. Înoptase. Stăpînul locului (același evreu cu părul roșu și cu pistrui pe obraz) aduse o saltea pe care o întinse pe bancă pentru Taras. Iankăl se culcă la pămînt tot pe o asemenea saltea.

(Va urma)

DOCTORUL MARCEL
Medic al Spitalului CARITAS
s'a mutat în
Calea Călărașilor, 64

CORMICK (Chicago)

CEA MAI MARE FABRICĂ DE

SECERĂTOARE CU LEGAT „IZBÂNDA"

Astă-zi „Secerătoarea cu legat" cea mai populară, preferată celor-l'alte din causa soliditățeĭ lucrului, funcționăreĭ exacte și puținelor piese ce se uzează.

150 vîndute în 1895; **198** vîndute în 1896; **265** vîndute în 1897.

Cereți o secerătoare ușoară la lucru, nu ușoară la cîntar, care nu poate fi de cît șubredă.

Numai Izbînda va corespunde.

SECERĂTOARE SIMPLĂ

DAISY Trainică. Durabilă.

2000 BUCAȚI VÎNDUTE!

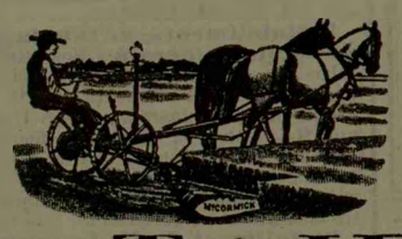

COSITOARE DE FIN No. 4

MODEL NOU

TAIE CA BRICIUL!

MODELE EXPUSE LA

W. STAADECKER

BUCUREȘTI, STRADA SMARDAN No. 12

BRAILA, BULEVARDUL CUZA, No. 79 | RAIOVA, Strada M. Kogălniceanu No. 10

SINGURUL DEPOSITAR PENTRU ROMÂNIA

MARELE MAGASIN ROMÂN

DIMITRIE PETRESCU

Calea Moșilor, No. 1, (colț cu Piața Sf. Anton)

AU SOSIT

Pentru sesonul de primă vară și vară, toate noutățile în *Lainagiuri, Mătăserie, Catifele, Toaluri, Zefiruri, Picheturi, etc. etc.*

MARE ASORTIMENT

De: *Olande, Sifoane, Malapolam* în toate lățimele și qualitățile de Lei **11,75** Buc. Șifon foarte bun 36 jum. Metre și pînă la cele mai fine calități.

Șervete, Mese, Prosoape, Ciorapi, Batiste,

Lingerie pentru Dame, Bărbați și Copii

TRUSOURI GATA ȘI DE COMANDA

In acest Magazin se poate procura Trusouri complecte **de la 150 pînă la 10,000 Lei**

BRODERIE, DANTELE, VALANSIENE

RAYOANE SPECIALE DE

Covoare, Perdele, Stofe pentru mobile

Coverturi de pat și de mese, precum și toate articolele atingătoare de branșa Tapițerilor.

Mare atelier propriu pentru comenzi de ori-ce fel de lingerie, Broderie de mînă, precum Cămeși bărbătești, croiala Franțuzească, după un sistem special a celei mai renumite case din Paris.

In voiajul făcut în Franța, Anglia, Elveția, etc., făcînd cumpărări mari, de Mătăsuri, Lainagiuri, aceste articole sunt puse în vînzare cu prețuri ne mai pomenit de efine.

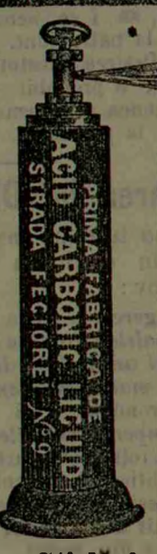

CHIMIC PUR

FABRICELE ROMÎNE UNITE

De Băuturi gazoase și Acid carbonic lichid

Societate anonimă cu capital 629,800 lei deplin vărsați

Bucureștĭ, Str. Fecioreĭ No, 9, 11, 13

PRIMA INDUSTRIE DE

ACID CARBONIC LICHID

Garantat pur și fără miros

Instalațiuni Complecte de Fabrici și Băuturi gazoase

Cel mai mare depozit de toate articolele, servind la fabricațiune de apă gazoasă:

— Sticlărie, Capete de Sifoane, Essenze, Colori —

TURNĂTORIE DE ARMATURI DE SIFOANE

Depozit de Mașini

ATELIER de REPARAȚIUNI. APARATE de BERE

Prospecte gratis și franco

CHAMPAGNE

PIPER-HEIDSIECK

Ancienne Maison HEIDSIECK fondée en 1755

KUNKELMANN & Co. Successeurs

REIMS

FRANCE

Representant general

LEOPOLD H. MARCUS

70.—BUCUREȘTI, STRADA CAROL.—70

MEDICAMENT PHOSPHATIC

VIN DE VIAL

VINUL DE VIAL este un modificator puternic al organismului în casurile de: **debilitate generală, crescerea întîrziată, convalescența lungă, anemiă, perderea apetitului, a forțelor slăbiciunei nervoase.**

Dosa este de un păhărel de lichior înaintea mesei. El complectează nutriția nea insuficientă a bolnavilor și a convalescenților.

Farmacia VIAL Lyon, rue Victor-Hugo, 14 și în tote farmaciile

TIPOGAFIA „EPOCA" execută tot felul de lucrări atingătoare de această artă.

Societate Romînă de Asigurări Generale

BRAILA

Capital Social, lei 3.000.000 deplin vărsați

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Al. Marghiloman, fost ministru, deputat, mare proprietar. București.
Tache Ionescu, Deputat, mare proprietar, Tecuci.
G. Assan, Președintele Camerei de Comerciŭ din București, mare industriaș. București.
M. Blank, Șeful casei «Marmorosch Blank & Co. et». București.
Comandorul Marco Besso, Director general al societății «Assicurazioni Generali». Trieste. Venetia.
F. Carnevali, mare armator, și exportator, Brăila.
Constantin G. Cociaș, Deputat, Advocat, Brăila.
Adolf Erfling, Consul German, exportator. Brăila
Charles Girtanner, Dirigintele ramurei de transport la Soc. «Assicurazioni Generali» Triest.
Ermano Gentili, Directorul General al Primei Societăți austriace de Asigurări Generale contra Accidentelor, etc., etc. din Viena.
Vittorio B. Mendl, Șeful Casei L. Mendl Co și Fratelli B. Mendl. Brăila.
Colonel G. Rosnovan, fost președinte al Camerei deputaților, mare propr., Rosnov
Edmondo Richetti, Director al Societ. «Assicurazioni Generali», Triest.
D. G. Rosetti, Președinte e Consiliului de Administrațiune al Creditului Funciar Urban, etc. Iași.
Th. Ștefănescu, Director la Banca Națională a României etc. București.
Philippe Weiss, Director la Pester Ungarische Commercial Bank etc. Budapest.
Zamfir Zamfirescu, mare propr., Brăila.

DIRECȚIUNEA

Director, U. ASCOLI. *Sub-director, D. Cerescovici.*

„GENERALA" asigură în contra daunelor de:

INCENDIU
GRINDINĂ
TRANSPORT

pe uscat. (Fluvial și Maritim).

Face asigurări asupra ***Vieței,*** în toate combinațiunile de *Cas de moarte, Zestre, Rente Viagere,* în condițiunile cele mai noui și cele mai avantagioase.

N.B. —Toate cererile de informațiuni a se îndrepta *Direcțiuneĭ* în Brăila *Representației Generale* din București, str. Smîrdan No. 2 sau sucursalelor din toată țara.

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Mai mult de 1/2 de secol succes proclamă superioritatea sa în tratamentul de **gutural, iritațiunei peptului, influența, dureri reumatismale, scrînituri, răni, vărsături, bătături.**—Topic excelent contra bătăturilor.

MAȘINE DE BUCATE

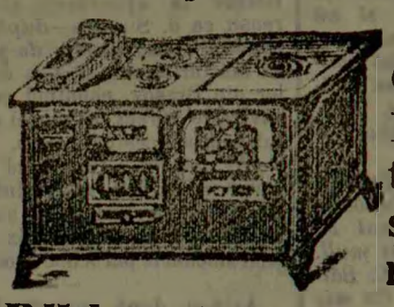

din Renumta fabrică Gebrider Roeder din Darmstat, recunoscute ca cele **mai bune și cele mai económe în combustibile.**

Băi lucrate din Zinc de ori-ce dimensiune cu sobă pentru încălzit apa din Baie

DUȘURI pentru CAMERE cu aer COMPRIMAT

EXPOZIȚIA PERMANENTA de LAMPI

PENTRU

PETROLEU ȘI GAZ AERIAN

MARCUS LITTMANN S-sor I. WAPPNER

Calea Victoriei No. 61

vis-à-vis de Episcopie

București.—Tipografia EPOCA Strada Clementei No. 3.—București

www.dacoromanica.ro